

Iniciatīva izskaust OCTA apdrošināšanas atlīdzību izmaksas naudā nav atbalstāma

Valsts ieņēmumu dienests (VID) nesēn nāca klajā ar paziņojumu, ka pārbaužu rezultātā, Latvijas autoservisu darbībā ir konstatēti pārkāpumi - netiek veikti nodokļu aprēķini, kā arī netiek deklarēti saimnieciskās darbības ieņēmumi. Kā rezultātā, VID ir uzlicis par pienākumu novērst konstatētos pārkāpumus, pretējā gadījumā solot uzsākt vērienīgus represīvus pasākumus. Vienlaikus atsevišķi remontuzņēmumu pārstāvji ir izteikuši priekšlikumu, izskaust naudas apriti apdrošināšanas jomā vispār, nosakot, ka pēc ceļu satiksmes negadījuma (CSNg) autoīpašniekiem atlīdzību būtu iespējams saņemt tikai pakalpojuma formā, t.i., transportlīdzekļa remontu.

„Nelegālas uzņēmējdarbības apkarošana un vēlme sakārtot nozari nenoliedzami ir atbalstāma iniciatīva, tomēr pilnībā atsakoties no naudas izmaksas kā apdrošināšanas atlīdzības iespējas, tiktu pārkāptas patērētāju tiesības un ierobežota to izvēles brīvība, līdz ar ko, šādi priekšlikumi noteikti nebūtu atbalstāmi”, uzsver LTAB valdes priekšsēdētājs Juris Stengrevics

2011. gada rudenī stājās spēkā grozījumi [OCTA](#) likumā, kuri paredzēja, ka apdrošināšanas atlīdzību par transportlīdzeklim nodarītiem zaudējumiem auto īpašnieks var saņemt naudā bez PVN. Savukārt, ja autoīpašnieks patiešām ir veicis transportlīdzekļa remontu un spēj uzrādīt darījumu apliecinājošus dokumentus, autoīpašniekam tiks atlīdzināta PVN summa. Šādi grozījumi, veicināja ne tikai plašāku remontpakalpojumu izmantošanu, novēršot CSNg iesaistītā transportlīdzekļa bojājumus, bet arī ļāva nodrošināt, ka ceļu satiksmē piedalās tehniskā kārtībā esošs un braukšanai drošs transportlīdzeklis. Būtiski arī, ka pateicoties apdrošinātāju un autoremontuzņēmuma veiktajiem norēķiniem, tiek nodrošināta nodokļu samaksa valstij.

„Krīzes periodā, līdz ar ekonomiskās situācijas pasliktināšanos valstī, pieauga to CSNg cietušo transportlīdzekļu īpašnieku skaits, kuri pēc avārijas vēlējās saņemt zaudējumu atlīdzību naudā. Kā rezultātā, nereti transportlīdzekļi tika remontēti nelegālos servisos vai pat apšaubāmās garāžās, nesaņemot pretī nekādus darījumu apliecinājošus dokumentus, un vairumā gadījumu neesot arī pārliecināti par veiktā remonta kvalitāti. Protams, ka izvēloties remontēt savus spēkratus šādā veidā, autoīpašnieki veicināja pelēko ekonomiku, kā arī tika kropļota konkurence. Tomēr analizējot pēdējā laika situāciju, jāteic, ka tā pamazām mainās un arvien vairāk autoīpašnieku pēc CSNg, piesakot zaudējumus atbildīgajam apdrošinātājam, uzreiz izvēlas saņemt pakalpojumu, nevis atlīdzību naudā. To apliecina arī mūsu dati, jo, ja pavērojām statistiku par pēdējiem gadiem, tad redzams, ka, lai gan kopumā joprojām vairumā gadījumu apdrošināšanas atlīdzība par CSNg bojātu transportlīdzekli tiek saņemta naudas izmaksas veidā, autoīpašnieku īpatsvars, kuri izvēlas saņemt transportlīdzekļa remontu, arvien palielinās. Salīdzinājumam ar pērnā gadu pieaugums sastāda 10%. Šāda autovadītāju izvēle par labu autoservisiem ir saprotama,

jo ir daudzi plusi, kāpēc neizvēlēties skaidras naudas darījumu”, skaidro Juris Stengrevics.

Vienlaikus [LTAB](#) uzsver, ka vēlme sakārtot nozari nekādā mērā nevar notikt uz patērētāju rēķina.

„Mēs pilnībā atbalstām iniciatīvu sakārtot nozari, tomēr cīņā ar autoservisiem, kas nemaksā nodokļus vai kā citādi pārkāpj likumu, nevar iesaistīt patērētāju, un tā nevar būt dominējošāka par patērētāju tiesībām un to vēlmi izvēlēties, kad, kur un pie kā pakalpojumu pirkt. Ir arī daudz gadījumu, kad autoīpašniekam tomēr ir izdevīgāk izvēlēties naudas darījumus, nevis saņemt remonta pakalpojumus. Piemēram, gadījumos, kad autoīpašnieks, pēc CSNg ir nolēmis automašīnu pārdot, nenovēršot spēkrata vizuālos bojājumus. Neviens viņam šādu darbību nevar liegt. Tāpat mēdz būt situācijas, kad CSNg rezultātā automašīna ir pilnībā iznīcināta un nav izmantojama turpmākai ekspluatācijai. Saņemot atlīdzību naudā, autoīpašnieks var iegādāties citu spēkratu, nevis censties saremontēt lūzni, kurš būtu apdraudējums pašam, kā arī pārējiem satiksmes dalībniekiem. Tādēļ iniciatīva par skaidras naudas darījumu ierobežošanu nav atbalstāma.”, informē Juris Stengrevics.

Saskaņā ar LTAB datiem, saistībā ar šī gada un iepriekšējo gadu zaudējumu pieteikumiem 2014.gada 6 mēnešos par transportlīdzekļu bojājumiem kopumā ir pieņemti 14 117 lēmumi par kopējo summu 11 689 857 Euro. Savukārt par transportlīdzekļa bojāeju, šī gada pirmajos sešos mēnešos ir pieņemti 1 206 lēmumi par kopējo summu 2 152 637 Euro apmērā.

Informāciju sagatavoja:
LTAB sabiedrisko attiecību konsultante
Inese Lukaševska
Tālrunis: +371 25809161,
E-pasts: Inese@olsen.lv